

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра соціально-економічної географії і регіоназнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Олександр ГОЛОВКО

31

серпня 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА І СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(шифр, назва спеціальності)

галузь знань 10. Природничі науки,

01 Освіта / Педагогіка

(шифр, назва спеціалізації)

спеціальність 106. Географія,

014.07 Середня освіта (Географія)

освітні програми Фізична географія, моніторинг і кадастр природних
ресурсів, Економічна, соціальна географія та
регіональний розвиток, Картографія, геоінформатика
і кадастр, Географія рекреації та туризму, Географія,
природознавство та спортивно-туристська робота,
Географія, економіка та краєзнавчо-туристична
робота

спеціалізація

вид дисципліни

обов'язкова

факультет

геології, географії, рекреації і туризму

2022 / 2023 навчальний рік

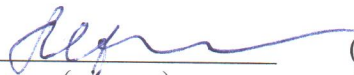
Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму
протокол № 9 від «30» серпня 2022 року,

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Катерина КРАВЧЕНКО, к. геогр. н., доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства

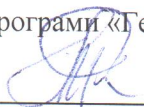
Програму схвалено на засіданні кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства

Протокол № 9 від «26» серпня 2022 року

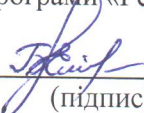
Завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства

(підпис) (Людмила НСМЕЦЬ)
(прізвище та ініціали)

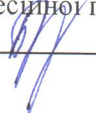
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота»

Гарант освітньо-професійної програми
(підпис) Наталія ГУСЄВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Географія, природознавство та спортивно-туристська робота»

Гарант освітньо-професійної програми
(підпис) Катерина БОРИСЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Географія рекреації та туризму»

Гарант освітньо-професійної програми
(підпис) Юлія ПРАСУЛ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток»

Гарант освітньо-професійної програми
(підпис) Катерина КРАВЧЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Картографія, геоінформатика і кадастр»

Гарант освітньо-професійної програми
(підпис) Наталя ПОПОВИЧ
(прізвище та ініціали)

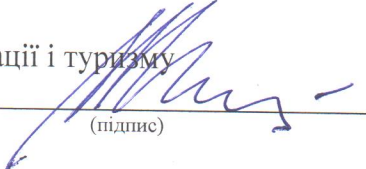
Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів»

Гарант освітньо-професійної програми
(підпис) Світлана РЕШЕТЧЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол № 7 від «29» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії
факультету геології, географії, рекреації і туризму

(підпис) Олександр ЖЕМЕРОВ
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 106. Географія освітньо-професійними програмами «Географія рекреації та туризму», «Картографія, геоінформатика і кадастр», «Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток», «Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів» та спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) освітньо-професійними програмами «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота», «Географія, природознавство та спортивно-туристська робота».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного розуміння сучасних соціально-економічних і суспільно-політичних процесів у різних країнах і регіонах світу.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- охарактеризувати динаміку, тенденції, закономірності та перспективи соціальних, економічних та політичних процесів у регіонах світу;
- дати комплексну суспільно-географічну характеристику зарубіжних країн світу за регіонально-континентальним принципом, зокрема проаналізувати природно-ресурсний потенціал, населення, галузеву та територіальну структуру господарства, зовнішньоекономічні зв'язки зарубіжних країн;
- охарактеризувати особливості розміщення продуктивних сил у межах окремих регіонів, умови та особливості їх розвитку;
- визначити особливості просторової організації суспільства;
- розглянути транспортні й інфраструктурні мережі та системи;
- провести комплексні суспільно-географічні порівняння різних країн та регіонів світу.

1.3. **Кількість кредитів – 8.**

1.4. **Загальна кількість годин – 240.**

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова навчальна дисципліна	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
5-й, 6-й	5-й, 6-й
Лекції	
88 год.	26 год.
Практичні, семінарські заняття	
56 год.	14 год.
Самостійна робота	
96 год.	200 год.

1.6. Заплановані результати навчання:

формування загальних компетентностей

- базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін, використання географічної термінології та номенклатури в практичній діяльності, здатність використовувати інформаційні технології;
- знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- абстрактне мислення, аналіз і синтез: на сонові логічного обґрунтування та перевірених фактів, отриманих шляхом камеральних чи польових досліджень;
- навички роботи з інформацією: здатність працювати з інформацією з предмету дослідження, здатність до пошуку джерел географічної інформації, її наукового опрацювання і використання (збір, узагальнення, обробка), зокрема, уміння роботи зі статистичними даними, що відображають результати моніторингу довкілля;
- прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства;
- дотримання етики, техніки безпеки відносно інших людей і відносно природи (принципи гуманізму, етики, біо-, еко- та геоетики): здатність діяти соціально відповідально та свідомо, на засадах етичних міркувань (мотивів), включаючи ділові комунікації та етику ділового спілкування, мати навички забезпечення безпеки життєдіяльності;

формування фахових компетентностей

- базові знання з географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження відповідно до спеціалізації;
- базові знання сфери навчання, розуміння предметної області та уміння їх застосувати на практиці: належне використання географічної термінології та номенклатури в освітньому процесі, можливість ефективно та вільно передавати географічні ідеї, принципи та теорії, уміння донести знання до нефахівців);
- знання теорій, категорій, понять, принципів, змісту, форм і методів географічної науки, здатність застосовувати їх у науко-дослідних проектах для вирішення експериментальних і практичних завдань у забезпечення досягнення програмних результатів навчання;
- розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації;
- розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній діяльності;
- здатність до системного географічного мислення при вивченні територіальних рекреаційних систем, усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною;
- аналіз та синтез: на основі логічно обґрунтованих та перевірених фактів, отриманих шляхом камеральних чи польових досліджень;
- здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні природних та антропогенних геосистем різного ієрархічного рівня;
- здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків та океанів, природних та суспільних комплексів;
- здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах;

- здатність пошуку джерел географічної інформації, її наукового опрацювання та використання, уміння роботи зі статистичними даними: збір, узагальнення та обробка статистичної інформації, що відображає стан суспільних територіальних систем;
- здатність встановлювати роль і місце країн та регіонів у сучасному світі у контексті географічних чинників, місце України у сучасній світсистемі, уміння аналізувати та пояснювати особливості геопросторової організації суспільства;
- картографічна (володіння прийомами опису, аналізу, систематизації інформації, отриманої з географічних та тематичних карт, укладання картографічних творів з використанням сучасних інформаційних технологій), здатність самостійно збирати, обробляти, моделювати та аналізувати просторові дані у польових та камеральних умовах;

забезпечення досягнення програмних результатів навчання:

- базові знання з економічної та соціальної географії України і світу;
- уміння застосовувати базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно- та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії, що є основою для професійної діяльності;
- базові уявлення про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур;
- базові знання суспільно-географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження тощо;
- аналізувати різні аспекти територіальної організації життєдіяльності суспільства;
- володіти навичками комплексного суспільно-географічного аналізу територій;
- здатність застосовувати прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації, оперувати якісними і кількісними методами її аналізу при вирішенні професійних завдань;
- розуміння основних механізмів функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, їх компонентів, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них, змін під впливом природних і антропогенних чинників, просторову диференціацію довкілля на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях.
- розуміння нормативно-правових засад з питань раціонального використання природних ресурсів, ландшафтів та охорони природи;
- розуміння значення культури як форми людського існування, різноманіття та мультикультурності світу і володіння сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва;
- розуміння основних принципів антропогенного впливу на природне середовище, визначати види та структуру перетворених природних територіальних комплексів, шукати підходи до вирішення завдань охорони природи;
- володіння основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою з предметної спеціальності; здатність спілкуватися, брати участь в обговоренні, презентаціях із залученням наукового глосарія, сучасної географічної номенклатури.

у результаті вивчення навчальної дисципліни формується:

- володіння суспільно-географічною термінологією та орієнтація в сучасних процесах світового господарства, які суттєво впливають на географію господарських комплексів зарубіжних країн;

- розуміння об'єктно-предметної області дослідження, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження відповідно до спеціалізації; здатність до системного географічного мислення; розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у ойкумені на різних рівнях її ієрархічної організації;
- здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні природних та антропогенних соціогеосистем, розуміння основних механізмів їх функціонування та процесів, які в них відбуваються;
- здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички для моделювання різних аспектів територіальної організації життєдіяльності суспільства; здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан суспільних територіальних систем;
- просторова диференціація географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях;
- знання особливостей сучасної політичної карти світу, історико-географічних регіонів та типів зарубіжних країн за рівнем соціально-економічного розвитку;
- вміння виявляти особливості територіальної організації суспільства регіонів та країн світу;
- вміння характеризувати регіони і ландшафти, пояснювати їх особливості і взаємозв'язки, сформовані географічним положенням та іншими географічними чинниками;
- вміння аналізувати особливості природно-ресурсного потенціалу, населення, господарства субрегіонів та окремих країн, їх місця і ролі у світовому господарстві, спеціалізації окремих країн і субрегіонів світу в міжнародному поділі праці;
- вміння складати комплексну соціально-економічну характеристику регіонів та окремих країн світу та порівняльні характеристики регіонів та країн світу (географічного положення, ресурсозабезпеченості, геодемографічних процесів, структури й особливостей розселення населення, галузевої й територіальної структури господарства тощо);
- вміння визначати сучасні проблеми регіонального розвитку країн світу;
- знання основної географічної номенклатури (центрів видобутку корисних копалин, промислового виробництва, великих транспортні вузлів та магістралей, світових портів тощо);
- вміння використовувати географічну та картографічну мову в навчальному процесі, алгоритмів користування картографічною, текстовою продукцією для характеристики географічних об'єктів і територій;
- розуміння значення культури як форми людського існування, різноманіття та мультикультурності світу і володіння сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва;
- здатність застосовувати прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації, оперувати якісними і кількісними методами її аналізу при вирішенні професійних завдань;
- володіння основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів професійної спрямованості державною мовою, здатність спілкуватися, брати участь у обговоренні, презентаціях із залученням наукового глосарія, сучасної географічної номенклатури;
- уміння формулювати висновки, висловлювати власну думку, надавати пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців та не фахівців, зокрема – до осіб що навчаються;
- вміння творчо використовувати літературні, статистичні й Інтернет-джерела для підготовки повідомлень, рефератів, аналітичних записок тощо.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

5-й семестр

РОЗДІЛ 1

Суспільно-географічна характеристика країн Англо-Америки

Тема 1. Вступ до дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія»

Теоретичні і методологічні основи курсу «Регіональна економічна і соціальна географія». Об'єкт, предмет та методи дослідження регіональної економічної і соціальної географії світу. Теоретичні засади країнознавчої науки (базові вчення, географічні теорії, концепції). Базові поняття. Зв'язок регіональної економічної і соціальної географії світу з іншими науками.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Англо-Америки

Загальні відомості про регіон. Економіко-географічне та геополітичне положення, їх оцінка. Склад регіону. Особливості історичного, культурного, соціально-економічного розвитку. Природно-ресурсний потенціал, його оцінка. Населення: чисельність та його динаміка, демографічна ситуація, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Рівень урбанізації. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Англо-Америки. Місце регіону в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Англо-Америки. Загальна характеристика сільського господарства регіону. Транспорт і сфера послуг. Зовнішньоекономічні зв'язки. Науково-технічний розвиток.

Тема 3. Суспільно-географічна характеристика США

Історія відкриття, заселення й господарського освоєння США. Коротка історія формування політичної й адміністративно-територіальної карти країни. Форма державного правління й державного устрою США. Сучасний адміністративно-територіальний поділ держави. Міжнародні організації, до складу яких входить держава. Політико- й економіко-географічне положення США та їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал країни та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин.

Чисельність, динаміка, демографічна ситуація, структура, характер розселення населення США. Американці. «Американський спосіб життя». «Небіле» та іспаномовне населення. Корінне населення. Імміграція. Субурбанізація, контрурбанізація. Американське місто. Позаметрополітенське розселення. Українська діаспора в США.

Позиції в світі. Соціально-економічні, політичні та природні передумови перетворення США в найрозвинутішу і найбагатшу країну світу.

Структура господарства. Роль науки. Університети. Державномонополістичне регулювання. Транснаціональні корпорації. Військово-промисловий крмплекс. Промисловість, його галузева та територіальна структура (енергетика, чорна і кольорова металургія, хімічна промисловість, машинобудування, автомобільна промисловість, авіаракетокосмічна промисловість, електротехнічна і електронна промисловість, легка і харчова). Високотехнологічні виробництва. Промислові райони. Сільське господарство: рівень розвитку і значення. Аграрні відносини. Форми ведення. Вплив НТП. Співвідношення рослинництва і тваринництва. Ефективність, територіальна спеціалізація і концентрація. Структура, головні галузі та райони спеціалізації. Спеціалізація і типи ферм. Транспорт: значення окремих видів. Сучасний стан залізничного транспорту, головні вантажопотоки. Щільність залізничних доріг. Значення автомобільного транспорту. Дорожня мережа (автобани). Трубопровідний транспорт, його значення у транспортній системі. Розміщення мережі трубопроводів. Значення великих озер і р. Міссісіпі. Морський транспорт: його значення, роль каботажу, головні порти. Повітряний транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Сфера послуг: значення в економіці та її галузі:

внутрішня торгівля, реклама, культура, мистецтво, охорона здоров'я, житлово-комунальне господарство, туризм.

Характер, структура і географія зовнішніх економічних зв'язків.

Внутрішні відмінності, природна і культурна спадщина. Північ. Мегаполіс Босваш. Нова Англія – класичний приклад старопромислового району. Комплексна характеристика Великого Нью-Йорка. Вашингтон. Приозер'я. Чикаго. Північно-Західний центр. Південь. Гірські штати. Каліфорнія. Агломерації Лос-Анджелеса і Сан-Франциско. Північний Захід. Аляска. Гавайї. Англо-Америка як культурний регіон.

Тема 4. Суспільно-географічна характеристика Канади

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння Канади. Форма державного правління й державного устрою країни. Адміністративно-територіальний поділ держави. Політико- й економіко-географічне положення Канади, їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Чисельність, динаміка, демографічна ситуація, структура, характер розселення населення Канади. Корінне населення. Англо-французький дуалізм. Українці в Канаді. Інтеграція в США. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Канади. Місце в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Канади. Особливе значення гірничодобувної промисловості, її структура. Характеристика галузей обробної промисловості. Головні промислові центри. Сільське господарство: технічне оснащення, значення галузей та їх розміщення. Транспорт: його розвиток і особливості. Структура транспортної системи і характеристика видів транспорту. Сфера послуг країни. Зовнішньоекономічні зв'язки. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності. Провінції Онтаріо і Квебек. Степові провінції. Британська Колумбія. Канадська північ. Природна і культурна спадщина. Проблеми і перспективи розвитку Канади.

РОЗДІЛ 2

Суспільно-географічна характеристика країн Латинської Америки

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Латинської Америки

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння та формування політичної карти Латинської Америки. Загальні відомості про регіон. Економіко-географічне та геополітичне положення, їх оцінка. «Сусідство» з США. Склад регіону. Сучасна політична карта регіону. Особливості історичного, культурного, соціально-економічного розвитку. Природно-ресурсний потенціал, його оцінка. Населення: чисельність та його динаміка, демографічна ситуація, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Рівень урбанізації, міста-гіганти. Сільське розселення, спосіб та умови життя. Українці в Аргентині, Бразилії та Уругваї. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Латинської Америки. Місце регіону в міжнародному поділі праці. Аграрно-сировинна спеціалізація. «Нові індустріальні країни». Галузева й територіальна структура промисловості Латинської Америки. Експортні галузі добувної промисловості. Гірничопромислові райони. Старі та нові галузі обробної промисловості, райони їх концентрації. Загальна характеристика сільського господарства регіону. Споживчі культури. Плантаційні культури. Тваринництво. Транспорт: його розвиток і особливості. Структура транспортної системи і характеристика видів транспорту. Трансконтинентальні шляхи. Панамський канал. Сфера послуг регіону. Природна і культурна спадщина. Рекреація і туризм. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Бразилії

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння Бразилії. Форма державного правління й державного устрою країни. Адміністративно-територіальний поділ держави. Політико- й економіко-географічне положення Бразилії, їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Чисельність, динаміка,

демографічна ситуація, структура, характер розселення населення Бразилії. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Бразилії. Місце в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Бразилії. Головні промислові центри. Загальна характеристика сільського господарства, головні галузі та особливості їх розміщення. Транспорт: його розвиток та особливості. Структура транспортної системи і характеристика основних видів транспорту. Сфера послуг країни. Рекреація і туризм. Зовнішньоекономічні зв'язки. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності.

Тема 3. Суспільно-географічна характеристика Мексики

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння Мексики. Форма державного правління й державного устрою країни. Адміністративно-територіальний поділ держави. Політико- й економіко-географічне положення Мексики, їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Чисельність, динаміка, демографічна ситуація, структура, характер розселення населення Мексики. Корінне населення. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Мексики. Місце в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Мексики. Головні промислові центри. Загальна характеристика сільського господарства, головні галузі та особливості їх розміщення. Транспорт: його розвиток та особливості. Структура транспортної системи і характеристика основних видів транспорту. Сфера послуг країни. Рекреація і туризм. Зовнішньоекономічні зв'язки. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності.

Тема 4. Суспільно-географічна характеристика Ла-Платських країн. Суспільно-географічна характеристика Аргентини

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) Ла-Платських країн. Рекреація і туризм.

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння Аргентини. Форма державного правління й державного устрою країни. Адміністративно-територіальний поділ держави. Політико- й економіко-географічне положення Аргентини, їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Чисельність, динаміка, демографічна ситуація, структура, характер розселення населення Аргентини. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Аргентини. Місце в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Аргентини. Головні промислові центри. Загальна характеристика сільського господарства, головні галузі та особливості їх розміщення. Транспорт: його розвиток та особливості. Структура транспортної системи і характеристика основних видів транспорту. Сфера послуг країни. Рекреація і туризм. Зовнішньоекономічні зв'язки. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності.

Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Північного Сходу Південної Америки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Північного Сходу Південної Америки. Рекреація і туризм.

Тема 6. Суспільно-географічна характеристика країн Центральної Америки і Вест-Індії

Країни Центральної Америки: загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості

економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Центральної Америки. Рекреація і туризм. Економіко-географічна характеристика Коста-Ріки.

Країни Вест-Індії: загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Вест-Індії. Рекреація і туризм. Економіко-географічна характеристика Багамських островів і Куби.

Тема 7. Суспільно-географічна характеристика Андських країн

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) Андських країн. Рекреація і туризм.

РОЗДІЛ 3

Суспільно-географічна характеристика Австралії та Океанії

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Австралійського Союзу

Історія відкриття, заселення й господарського освоєння Австралії. Коротка історія формування політичної й адміністративно-територіальної карти країни-континента. Форма державного правління й державного устрою Австралії. Сучасний адміністративно-територіальний поділ держави. Австралія – одна з провідних країн в басейні Тихого океану. Міжнародні організації, до складу яких входить держава. Політико- й економіко-географічне положення Австралії та їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал країни та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Динаміка, структура, характер розселення населення Австралії. Демографічні, соціальні, культурні процеси. Проблеми урбанізації. Корінне населення. Українці в Австралії. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Австралії. Місце Австралії в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Австралії. Загальна характеристика сільського господарства Австралії. Транспорт і сфера послуг країни-континента. Зовнішньоекономічні зв'язки. Австралія і Японія. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності та міста Австралії. Порівняльна суспільно-географічна характеристика економічних районів (адміністративно-територіальних одиниць) Австралії. Проблеми і перспективи розвитку Австралії.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії та Океанії

Історія відкриття, заселення, господарського освоєння та формування політичної карти Нової Зеландії та Океанії. Поділ Океанії на Меланезію, Полінезію та Мікронезію. Форма державного правління й державного устрою країн регіону. Політико- й економіко-географічне положення Нової Зеландії та Океанії, їх оцінка. Природно-ресурсний потенціал регіону та його оцінка, найбільші родовища корисних копалин. Динаміка, структура, характер розселення населення Нової Зеландії та Океанії. Демографічні, соціальні, культурні процеси. Проблеми урбанізації. Корінне населення регіону. Особливості економічного розвитку й загальна характеристика господарства Нової Зеландії та Океанії. Місце Нової Зеландії та Океанії в міжнародному поділі праці. Галузева й територіальна структура промисловості Нової Зеландії та Океанії. Загальна характеристика сільського господарства Нової Зеландії та Океанії. Транспорт і сфера послуг регіону. Зовнішньоекономічні зв'язки. Товарна і географічна структура експорту й імпорту. Внутрішні відмінності Нової Зеландії та Океанії. Порівняльна суспільно-географічна характеристика окремих країн регіону. Проблеми і перспективи розвитку Нової Зеландії та Океанії.

РОЗДІЛ 4

Суспільно-географічна характеристика країн Африки

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Африки

Загальні дані про площу і населення. Склад території. Економіко-географічне положення, його оцінка та значення для розвитку країн Африки. Мінеральний та енергетичний склад ресурсів. Водні проблеми. Господарське значення лісних ресурсів. Політична карта, її зміни за історичний період і сучасний стан. Головні політичні проблеми сучасної Африки. Типи країн.

Населення: чисельність, динаміка і демографічна структура. Етнічний і расовий склад. Головні народності. Релігійний склад. Міграція африканського населення та її напрями. Міське і сільське населення. Міста.

Господарство: рівень розвитку країн. Багатоукладність. Особливості розвитку господарства різних країн. Сільське господарство: значення в розвитку економіки африканських країн. Характеристика сучасного аграрного складу. Рівень сучасного розвитку в межах країн. Продовольча проблема. Галузева структура. Головні експортні культури та їх розміщення. Споживчі культури корінного населення. Особливості розвитку і розміщення тваринництва. Сільськогосподарські зони.

Промисловість: структура і значення. Значення Африки в сучасному світі за запасами мінеральних ресурсів. Гірничопромислові райони Африки. Енергетична база. Обробна промисловість. Кустарне виробництво.

Транспорт: значення транспортної системи, її склад. Залізничний, водний транспорт та їх значення. Крупні транспортні центри міжнародного значення (морські порти, аеропорти та ін). Зовнішньоекономічні зв'язки.

Головні регіональні групи країн Африки. Головні риси схожості і відмінності в структурі та розміщенні економіки. Типи країн.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Північної Африки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Північної Африки. Рекреація і туризм.

Єгипет: формування території і населення. Особливості розселення населення. Політична система. Економіко-географічне положення. Оцінка природних ресурсів. Головні риси сучасного господарства. Особливе значення бавовни. Енергетична база. Промисловість. Суецький канал і його значення для економіки країни. Зовнішньоекономічні зв'язки. Внутрішні економіко-географічні відмінності.

Алжир: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Ресурси Сахари та їх використання. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Промисловість та її галузі. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Західної Африки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Західної Африки. Рекреація і туризм.

Нігерія: територія і економіко-географічне положення. Оцінка природних умов і ресурсів. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Сільське господарство та його структура. Головні райони експортних культур – какао, арахісу, масленої пальми. Розвиток гірничовидобувної промисловості, нафтовидобутку. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки. Внутрішні економіко-географічні відмінності.

Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Східної Африки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Східної Африки. Рекреація і туризм.

Ефіопія: територія і економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Сільське господарство, його значення в економіці. Географія галузей. Промисловість: структура і розміщення. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки. Внутрішні економіко-географічні відмінності.

Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Центральної Африки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Центральної Африки. Рекреація і туризм.

Тема 6. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Африки

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Південної Африки. Рекреація і туризм.

ПАР: територія і географічне положення. Багатство і різновиди мінеральних ресурсів. Оцінка інших природних умов і ресурсів. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Промисловість: співвідношення гірничодобувної та обробної промисловості, головні райони їх розміщення. Сільське господарство: структура, розміщення галузей. Транспортна система. Зовнішньоекономічні зв'язки.

6-й семестр

РОЗДІЛ 5

Суспільно-географічна характеристика країн Європи

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика країн Західної Європи

Територія. Географічне положення. Політична карта регіону. Суспільний лад і державний устрій. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація. Імпорт робочої сили.

Етапи і рівень економічного і соціального розвитку. Інтеграційні процеси. Європейський Союз – один з основних полюсів розвитку в сучасному світі. Проблема розширення ЄС. Науково-технічний і виробничий потенціал.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Аграрна політика ЄС. Транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги. Туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності. Міста.

Німеччина, Франція, Велика Британія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Північної Європи

Територія. Географічне положення. Політична карта регіону. Суспільний лад і державний устрій. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги. Туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності. Міста.

Швеція: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Європи

Територія. Географічне положення. Політична карта регіону. Суспільний лад і державний устрій. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги. Туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності. Міста.

Іспанія та Італія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Східної і Центральної Європи

Територія. Географічне положення. Політична карта регіону. Суспільний лад і державний устрій. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги. Туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності. Міста.

Польща: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Східної Європи

Територія. Географічне положення. Політична карта регіону. Суспільний лад і державний устрій. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Транспорт. Зв'язок і телекомунікації. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги. Туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності. Міста.

Болгарія і Хорватія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

РОЗДІЛ 6

Суспільно-географічна характеристика країн Азії

Тема 1. Суспільно-географічна характеристика країн Північної та Центральної Азії

Економіко-географічна характеристика Азії. Загальні відомості про регіон Північна та Центральна Азія, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Північної та Центральної Азії. Рекреація і туризм.

Казахстан: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Промисловість та її галузі. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Західної Азії

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Південно-Західної Азії. Рекреація і туризм.

Туреччина: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Азії

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Південної Азії. Рекреація і туризм.

Індія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Східної Азії

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Південно-Східної Азії. Рекреація і туризм.

Індонезія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Східної Азії

Загальні відомості про регіон, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки) країн Східної Азії. Рекреація і туризм.

Японія: економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення: чисельність, склад, трудові ресурси. Особливості розселення населення. Галузева структура господарства. Промисловість та її галузі. Спеціалізація і розміщення сільського господарства. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тема 6. Суспільно-географічна характеристика Китайської Народної Республіки

Загальні відомості про країну, особливості економіко-географічного положення. Природні умови і ресурси, населення, господарство (особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства, промисловість, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки). Рекреація і туризм.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма (5-й, 6-й)					
	усьо-го	у тому числі					усьо-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1												
Суспільно-географічна характеристика країн Англо-Америки												
Тема 1. Вступ до дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія»	0,5					0,5	9	2	2			5
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Англо-Америки	20	10	10				7	2				5
Тема 3. Суспільно-географічна характеристика США	1,5					1,5	6					6
Тема 4. Суспільно-географічна характеристика Канади	6	4	2				6					6
Разом за розділом 1	28	14	12			2	28	4	2			22
РОЗДІЛ 2												
Суспільно-географічна характеристика країн Латинської Америки												
Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Латинської Америки	15,5	8	6			1,5	9	2	2			5
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Бразилії	4,5	4				0,5	5					5
Тема 3. Суспільно-географічна характеристика Мексики	2,5	2				0,5	5					5
Тема 4. Суспільно-географічна характеристика Ла-Платських країн. Суспільно-географічна характеристика Аргентини	2,5	2				0,5	5	2				3
Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Північного Сходу Південної Америки	1					1	7		2			5
Тема 6. Суспільно-географічна характеристика країн Центральної Америки і Вест-Індії	2,5	2				0,5	3					3
Тема 7. Суспільно-географічна характеристика Андських країн	2,5	2				0,5	2					2
Підготовка до контрольної роботи роботи 1	7	2				5	2					2
Разом за розділом 2	38	22	6			10	38	4	4			30
РОЗДІЛ 3												
Суспільно-географічна характеристика Австралії та Океанії												
Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Австралійського Союзу	10,5	6	4			0,5	10,5					10,5
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії та Океанії	7	4	2			1	7					7
Разом за розділом 3	17,5	10	6			1,5	17,5					17,5
РОЗДІЛ 4												
Суспільно-географічна характеристика країн Африки												
Тема 1. Суспільно-географічна характеристика Африки	13	6	6			1	7	2				5
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Північної Африки	6,5	4	2			0,5	5					5
Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Західної	3	2				1	5					5

Африки												
Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Східної Африки	3	2				1	5					5
Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Центральної Африки	3	2				1	5					5
Тема 6. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Африки	1					1	5		2			3
Підготовка до залікової роботи	7	2				5	4,5	2				2,5
Разом за розділом 4	36,5	18	8			10,5	36,5	4	2			30,5
Всього за 5-й семестр	120	64	32			24	120	12	8			98
РОЗДІЛ 5												
Суспільно-географічна характеристика країн Європи												
Тема 1. Суспільно-географічна характеристика країн Західної Європи	10	2	4			4	14	2	2			10
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Північної Європи	8	2	2			4	10					10
Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Європи	8	2	2			4	10					10
Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Східної і Центральної Європи	8	2	2			4	14	2	2			10
Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Східної Європи	7	2	2			3	7	2				5
Підготовка до контрольної роботи 2	17	2				15	5					5
Разом за розділом 5	58	12	12			34	58	6	4			50
РОЗДІЛ 6												
Суспільно-географічна характеристика країн Азії												
Тема 1. Суспільно-географічна характеристика країн Північної та Центральної Азії	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 2. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Західної Азії	8	2	2			4	8	2				6
Тема 3. Суспільно-географічна характеристика країн Південної Азії	8	2	2			4	8					8
Тема 4. Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Східної Азії	8	2	2			4	8	2				6
Тема 5. Суспільно-географічна характеристика країн Східної Азії	8	2	2			4	8					8
Тема 6. Суспільно-географічна характеристика Китайської Народної Республіки	8	2	2			4	8					8
Разом за розділом 6	48	12	12			24	48	6	2			40
Підготовка до екзаменаційної роботи	14					14	14					14
Разом за 6-й семестр	120	24	24			72	120	12	6			102
Разом за курс	240	88	56			96	240	24	14			200

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5-й семестр		
1-2 розділи		
1	Північна Америка. США: загальна характеристика, історія формування, ЕГП, ПРП	2
2	Населення США	4
3	Господарство США	4
4	Суспільно-географічна характеристика Канади	2
5	Латинська Америка: загальна характеристика, політична карта, ЕГП, ПРП	2
6	Населення та господарство Латинської Америки	4
	Разом за 1-2 розділами	18
3-4 розділи		
1	Суспільно-географічна характеристика Австралії	4
2	Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії та Океанії	2
3	Загальна характеристика Африки. Політична карта Африки. Природно-ресурсний потенціал	2
4	Населення та загальна характеристика господарства Африки	4
5	Суспільно-географічна характеристика країн Північної Африки	2
	Разом за 3-4 розділами	14
	Разом за 5-й семестр	32
6-й семестр (5-6 розділи)		
1	Суспільно-географічна характеристика країн Західної Європи	4
2	Суспільно-географічна характеристика країн Північної та Південної Європи	2
3	Суспільно-географічна характеристика країн Східної, Центральної та Південно-Східної Європи	4
4	Суспільно-географічна характеристика країн Північної та Центральної Азії	4
5	Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Західної Азії	2
6	Суспільно-географічна характеристика країн Південної Азії	4
7	Суспільно-географічна характеристика країн Південно-Східної Азії	2
8	Суспільно-географічна характеристика країн Східної Азії	2
	Разом за 6-й семестр	24
	Разом за курс	56

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи
5-й семестр	
1-й розділ	
1	Опанувати тему: «Теоретичні і методологічні основи курсу «Регіональна економічна і соціальна географія» (об'єкт, предмет та методи дослідження регіональної економічної і соціальної географії; теоретичні засади країнознавчої науки (базові вчення, географічні теорії, концепції); понятійно-термінологічний апарат; зв'язки регіональної економічної і соціальної географії з іншими науками)». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті. Дослідити внесок українських учених у розвиток теорії регіональної економічної і соціальної географії світу, зокрема С. Рудницького, К. Воблого, О. Діброви, В. Кубійовича, М. Паламарчука, М. Пістуна, Ф. Заставного, О. Шаблія, О. Топчієва, Ю. Пітюренка, В. Руденка, і зарубіжних: У. Ізарда, П. Гаттета, І. Родіонова, В. Максаковського, П. Муллера, Г. де Блія та ін. (літературні джерела наведено у програмі).
2	Опанувати тему: «Історія відкриття, заселення та господарського освоєння США». Виконати відповідні практичні завдання, що надаються в методичній розробці до практичного заняття. Підготуватися до усного опитування на практичному занятті. (Осадчий Т. США — геополітичний лідер однополярного світу / Т. Осадчий [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.global-analityk.com, Посольство США в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://ua.usembassy.gov/uk,) 1. Укладіть презентацію (10—15 слайдів) про один із великих економічних центрів на території штату дослідження. Проаналізуйте історію його розвитку, географічні фактори що вплинули на сучасний розвиток, спеціалізацію господарства, діяльність ТНК, переваги інвестиційної привабливості. 2. Ознайомтесь із діяльністю української діаспори на території штату (Бжезінський З. Стратегічне бачення : Америка і криза глобальної влади / З. Бжезінський. — [пер. з англ. Г. Лелів]. — Львів : Літопис, 2012.). Які особливості її співпраці з Україною?
3	Опанувати тему: «Сфера послуг США». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті Проаналізуйте розвиток туризму на території обраного штату. Які об'єкти є туристичними атракціями на території штату? (Statistical Abstract of the United States 2017. — https://catalog.data.gov/dataset/statistical-abstract-of-the-united-states, United States Society [Electronic resource]. — Mode of access : https://en.wikipedia.org/wiki/United_States.)
4	Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку США». Виконати відповідні практичні завдання, що надаються в методичній розробці до практичного заняття. Підготуватися до усного опитування на практичному занятті (Statistical Abstract of the United States 2017. — https://catalog.data.gov/dataset/statistical-abstract-of-the-united-states, United States Society [Electronic resource]. — Mode of access : https://en.wikipedia.org/wiki/United_States.)
2-й розділ	
5	Опанувати тему: «Транспортна система Латинської Америки. Характеристика основних видів транспорту». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті За даними інтернет-джерел, наведених в програмі дисципліни, проаналізуйте особливості транспортної системи регіону.
6	Опанувати тему: «Зовнішньоекономічні зв'язки Латинської Америки. Товарна і географічна структура зовнішньої торгівлі». Підготуватися до усного опитування на

	<i>практичному занятті. Побудуйте логічну схему імпоротно-транспортних зв'язків Латинської Америки з регіонами/країнами світу. Поясніть, чим зумовлена така структура.</i>
7	<i>Опанувати тему: «Рекреація і туризм Латинської Америки. Проблеми і перспективи розвитку регіону». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті. Підготуйте есе на тему «Туризм в Латинській Америці – проблеми та перспективи.»</i>
8	<i>Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку Бразилії». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи Підготувати презентацію (до 5 слайдів) про особливості Бразилії.</i>
9	<i>Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку Мексики». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи Підготувати презентацію (до 5 слайдів про особливості Мексики).</i>
10	<i>Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку Аргентини». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи Підготувати презентацію (до 5 слайдів про особливості Аргентини).</i>
11	<i>Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика країн Північного Сходу Південної Америки». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи За літературними та інтрнет-джерелами підготувати стислу характеристику особливостей зазначеного регіону.</i>
12	<i>Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку країн Центральної Америки і Вест-Індії». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи За літературними та інтрнет-джерелами підготувати стислу характеристику особливостей зазначеного регіону.</i>
13	<i>Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку Андських країн». Підготуватися до письмових питань при написанні контрольної роботи За літературними та інтрнет-джерелами підготувати стислу характеристику особливостей зазначеного регіону.</i>
14	<i>Підготуватися до написання контрольної роботи I</i>
Разом за 1-2 розділи	
3-й розділ	
15	<i>Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика економічних районів (або адміністративно-територіальних одиниць) Австралійського Союзу». Виконати відповідні практичні завдання, що надаються в методичній розробці до практичного заняття. Обґрунтуйте взаємозв'язок між сучасною геопросторовою організацією господарства Австралії та кліматичною картою регіону. У праці «Географія: світи, регіони, концепти» Г. де Блій, П. Муллер розмірковують про роль відстані у житті австралійців: «Австралійці часто говорять про відстані. Вважають тиранією величезну віддаленість від інших країн і розрізнене життя всередині країни» [1, с. 662]. Підтвердіть або спростуйте роздуми учених (Блій де. Г. Географія : світи, регіони, концепти / Г. де Блій, П. Муллер, О. Шаблій. — [пер. з англ. ; передмова та розділ «Україна» О. І. Шаблія]. — К. : Либідь, 2004. — С. 392—410, 424—430.)</i>
16	<i>Опанувати тему: «Економіко-географічна характеристика окремих країн Океанії». Виконати відповідні практичні завдання, що надаються в методичній розробці до практичного заняття. Підготуватися до усного опитування на практичному занятті</i>
4-й розділ	

17	Опанувати тему: «Транспортна система Африки. Характеристика основних видів транспорту». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті Проаналізуйте особливості ТПП Африканського регіону. Визначте його вплив на економічний розвиток країн регіону.
18	Опанувати тему: «Зовнішньоекономічні зв'язки Африки. Рекреація і туризм Африки. Проблеми і перспективи розвитку материка». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті. Картографуйте основні напрями торговельних зв'язків Африки.
19	Опанувати тему: «Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки, внутрішні відмінності, проблеми і перспективи розвитку країн Північної Африки». Підготуватися до тестового контролю на практичному занятті Підготуйте есе на тему «Проблеми та перспективи розвитку країн Африки»
20	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика країн Західної Африки». Підготуватися до письмових питань при написанні залікової роботи
21	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика країн Східної Африки». Підготуватися до письмових питань при написанні залікової роботи
22	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика країн Центральної Африки». Підготуватися до письмових питань при написанні залікової роботи
23	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика країн Південної Африки». Підготуватися до тестового контролю на практичному занятті
24	Підготуватися до написання залікової роботи
Разом за 3-4 розділи	
Разом за 5-й семестр	
6-й семестр	
5-й розділ	
31	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Австрії, Ірландії, Монако». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті За наведеними літературними та інтернет-джерелами виконайте гео економічну характеристику Австрії. Доведіть, чому Ірландія – «кельтський тигр». Поясніть, чому Міжнародний туризм є головною галуззю сфери послуг Монако.
32	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Ісландії». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті. Проаналізуйте, в чому саме виявляється «скандинавська модель» розвитку Ісландії.
33	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Андорри, Сан-Марино». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті Проаналізуйте особливості формування та розвитку європейських держав-карликів.
34	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Литви, Латвії, Естонії». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті Проаналізуйте спільні та відмінні тенденції розвитку зазначених країн.
35	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Албанії, Сербії, Чорногорії». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті Розкрийте особливості розвитку туристичної галузі в Албанії, Сербії та Чорногорії.
42	Підготуватися до написання контрольної роботи 2
6-й розділ	
36	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Узбекистану». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті Дослідіть та охарактеризуйте особливості легкої промисловості країни.
37	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Афганістану, Йорданії, Оману». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті. Знайдіть та аргументуйте спільні та відмінні тенденції у розвитку зазначених країн. Перерахуйте основні фактори що сприяють або уповільнюють їх розвиток.
38	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Пакистану». Підготуватися

	до усного опитування на практичному занятті Охарактеризуйте зовнішньоторговельну структуру Пакистану.
39	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика В'єтнаму, Лаосу». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті. Виконайте суспільно-географічну характеристику однієї з трьох зазначених країн (за вибором студента).
40	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Монголії». Підготуватися до усного опитування на практичному занятті. Виконайте дослідження та охарактеризуйте особливості структури сільського господарства Монголії.
41	Опанувати тему: «Суспільно-географічна характеристика Китайської Народної Республіки». Підготуватися до письмових питань при написанні екзаменаційної роботи
43	Підготуватися до написання екзаменаційної роботи
	Разом за 5-6 розділи
	Разом за 6-й семестр
	Разом за курс

6. Індивідуальні завдання

7. Методи контролю

1. Тестування.
2. Перевірка виконання практичних робіт (письмові відповіді на питання, складання картосхем, графіків, діаграм, таблиць, схем, математичний аналіз статистичних даних, підготовка презентацій тощо).
3. Усне опитування на практичних заняттях.
4. Написання 2-х контрольних робіт.
5. Написання залікової роботи (в 5-му семестрі).
6. Написання екзаменаційної роботи (в 6-му семестрі).

8. Схема нарахування балів

5-й семестр

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання																				Залі- кова робота	Су- ма
Розділ 1				Розділ 2								Розділ 3		Розділ 4							
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	КР	T1	T2	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
	ІР 1-5		ІР 6	ІР 1-3								ІР 1-2	ІР 3	ІР 4	Ір 5-6	ІР 7					
	21,5		3	14,5							20	6	3	3	6	3				20	100

T1, T2 ... T6 – теми розділів

ПР – практична робота

КР – контрольна робота, передбачена навчальним планом

6-й семестр

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Екза- мен	Сума	
Розділ 5						Розділ 6								Разом
T1	T2	T3	T4	T5	КР	T1	T2	T3	T4	T5	T6	60	40	100
ПР 1-2	ПР 3		ПР 4	ПР 5		ПР 6	ПР 7	ПР 8	ПР 9	ПР 10				
6	4	4	4	4		20	3	3	4	4	4			

T1, T2 ... T6 – теми розділів

ПР – практична робота

КР – контрольна робота, передбачена навчальним планом

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література:

1. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн : навчальний посібник / В. В. Безуглий. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 704 с.
2. Безуглий В. В. Регіональна економічна і соціальна географія світу : навчальний посібник / В. В. Безуглий, С. В. Козинець. – [2-ге вид., доп., перероб.]. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 688 с.
3. Економіка зарубіжних країн : навчальний посібник для вузів: / А. П. Голіков, О. Г. Дейнека, Л. О. Позднякова, П. О. Черномаз. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 463 с.
4. Економіка зарубіжних країн : навчальний посібник для вузів / В. В. Ковалевський, Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова, А. А. Наумчик; за ред. В. М. Осипова. – [3-тє вид., перероб. та доп.]. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 543 с.
5. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн / Під ред. проф. Є. П. Качана. – Тернопіль, 1997. – 200 с.
6. Економічна і соціальна географія світу : навчальний посібник / За ред. С. П. Кузика. – Львів : Світ, 2002. – 672 с.
7. Кузик С. Регіональна економічна і соціальна географія світу (розвинені країни) : навч. посібник / С. Кузик, Л. Котик, І. Ванда. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. — 148 с.
8. Мідделаар Л. Перехід до Європи: Як континент став союзом / Л. Мідделаар — [пер. з англ. О. Панича]. — К. : Дух і літера, 2018.
9. Сенор Д. Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива / Д. Сенор, С. Сингер. — [пер. з англ. М. Лузіної]. — К. : Yakaboo Publishing, 2018.
10. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни : підручник / В. М. Юрківський. – [2-ге вид.]. – К. : Либідь, 2001. – 416 с.
11. Our World in Data. Urbanization. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ourworldindata.org/urbanization?source=content_type%3Areact%7Cfirst_level_url%3Aarticle%7Csection%3Amain_content%7Cbutton%3Abody_link

12. Redman C. Social-ecological transformations in urban landscapes—A historical perspective / C. Redman. - Urban ecology: Patterns, processes, and applications/ - Oxford: Oxford University Press. 2019. P. 206–212.
13. Sassen S. The Global City: Introducing a Concept/ S. Sassen. – The Brown Journal of World Affairs, Vol. XI, Issue 2, 2005. – p. 27-43.
14. Seto K. (2010). The new geography of contemporary urbanization and the environment / K. Seto. Annual Review of Environment and Resources, № 35, 167–194.
15. Smith N. New Globalism. New Urbanism: Gentrification as Global Urban Strategy N. Smith // Antipode, Volume 34, Issue 3, pages 427–450, 2020. p. 433-450.
16. Statista [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.statista.com/topics/3867/travel-and-tourism-in-spain/>

Допоміжна література:

1. Масляк П. О. Словник-довідник учня з економічної і соціальної географії світу / П. О. Масляк, Я. Б. Олійник, А. В. Степаненко. – К. : Лібра, 1996. – 145 с.
2. Юрківський В. М. Країни світу : довідник / В. М. Юрківський. – К. : Лібра, 2001. – 332 с.
3. The Dictionary of Human Geography / edited by Derek Gregory et al. – Wiley-Blackwell, 2009. – 1052 p.
4. Transforming cities for sustainability: Facts and Figures. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.scidev.net/global/features/transforming-cities-sustainability-facts-figures/>
- 5.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Statistical Abstract of the United States 2017. — <https://catalog.data.gov/dataset/statistical-abstract-of-the-united-states>.
2. Statistical Atlas / Eurostat, 2018 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat/statistical-atlas/gis/viewer>.
3. Statistics Canada [Electronic resource]. — Mode of access : <https://www.statcan.gc.ca/eng/start>.
4. The World Factbook [Electronic resource]. — Mode of access : <https://www.cia.gov>.
5. U.S. state [Electronic resource]. — Mode of access : https://en.wikipedia.org/wiki/U.S._state.
UN_MigrantStockByOriginAndDestination_2017: workbook / UN, 2017 [Electronic resource]. — Mode of access : http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf.
6. UNCTADStat / UNCTAD, 2018 [Electronic resource]. — Mode of access : <http://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx>.
7. United States Society [Electronic resource]. — Mode of access : https://en.wikipedia.org/wiki/United_States.
8. World Development Indicators / World Bank [Electronic resource]. — Mode of access : <http://data.worldbank.org/indicator>. 39. World Hunger and Poverty Facts and Statistics, 2015 [Electronic resource]. — Mode of access : <http://www.worldhunger.org>.
9. World Investment Report 2017: Investment and the Digital Economy / Unated Nation, 2018. — 242 p. [Electronic resource]. — Mode of access : https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2017_en.pdf.
10. World Bank data [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.worldbank.org/en/home>
11. Worlddata Info [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.worlddata.info/>

12. Країни світу[Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.allcountries.org.ua
13. Країни світу[Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.world-countries.org.ua
14. Офіційний сайт FAO (статистика з сільського господарства – Food and Agricultural Organization of the United Nations) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.fao.org
15. Офіційний сайт OICA (International Organization of Motor Vehicle Manufacturers) – статистика з машинобудування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.oica.net
16. Офіційний сайт Австралійського статистичного бюро[Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.abs.gov.au
17. Офіційний сайт Всесвітньої організації World Steel Association (статистика з чорної металургії) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.worldsteel.org
18. Офіційний сайт Комісії ООН з промислового розвитку ЮНІДО [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.unido.org
19. Офіційний сайт компанії CNN [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.money.cnn.com
20. Офіційний сайт корпорації British Petroleum (статистика з енергетики – Statistical Review of World Energy) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.bp.com
21. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку (Organisation for Economic Cooperation and Development) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.oecd.org
22. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.worldbank.org
23. Офіційний сайт Світової Торгівельної Організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wto.org
24. Офіційний сайт ЦРУ США (статистика за країнами World Factbook) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.cia.gov
25. Сайт регіональної статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.world-gazetteer.com